Knjižničarske novice

Milena Bon, Narodna in univerzitetna knjižnica

Nacionalna knjižnica Slovaške

Slovaška nacionalna knjižnica (Slovenská národná knižnica) ima sedeže v Martinu. Njene zbirke presegajo tisočletno zgodovino ter odražajo izjemno pestrost jezikov, kultur in političnih vplivov Srednje Evrope.

Korenine sistematičnega zbiranja rokopisov, dokumentov in muzejskega gradiva na Slovaškem segajo v leto 1863. Kot samostojna ustanova deluje od 1. julija 2000, danes pa velja za sodobno nacionalno knjižnico.

Zbirke Slovaške nacionalne knjižnice obsegajo več kot 5 milijonov knjig, dnevnikov, fotografij in rokopisov. Med njimi izstopajo številne unikatne dragocenosti:

- **Glasbeni odlomek iz 11. stoletja:** En najstarejših dokumentov v zbirki se je ohranil na prav poseben način – kasneje je bil nemara ponovno uporabljen kot vezava oziroma platnica za tiskano knjigo.
- **Začetki tiska:** Knjižnica hrani edinstveno zbirko približno 800 inkunabul, ki dokumentirajo zgodnje obdobje evropskega knjigotiskarstva.
- **Eksotični in izumrli jeziki:** Poleg slovaščine in uveljavljenih svetovnih jezikov knjižnica ohranja dokumente v izjemno redkih pisavah in jezikih, kot so sogdijščina, palij, xhoščina, baškirščina ter otomanska turščina, kar potrjuje vlogo knjižnice kot varuhinje svetovnega pisnega spomina.

Sedež knjižnice v Martinu, zgrajen med letoma 1964 in 1975, predstavlja tehnološki in arhitekturni dosežek svojega časa. Zgradba je bila postavljena z inovativno metodo montažnih betonskih plošč, njeno zunanjost in notranjost pa krasijo umetniška dela vodilnih slovaških slikarjev ter kiparjev, ustvarjena posebej za ta objekt. Stavba tako deluje kot celovito umetniško delo (*Gesamtkunstwerk*), kjer se funkcionalna arhitektura naravno prepleta z likovno umetnostjo.

Več o predstavitvi **nacionalne knjižnice Slovaške** lahko preberete na spletni strani This Week: National Library of Slovakia.

CENL *je neodvisna mreža, ki združuje knjižničarje iz nacionalnih knjižnic evropskih držav. Njen glavni cilj je krepitev vloge nacionalnih knjižnic v Evropi, spodbujanje sodelovanja ter varovanje in zagotavljanje dostopnosti evropske kulturne dediščine. Deluje kot ključni glas evropskih nacionalnih knjižnic, ki povezuje preteklost (kulturno dediščino) s prihodnostjo (digitalnimi in odprtimi informacijskimi sistemi).*